

Foreningen
Læreruddannelsens Pædagogiske Fag

Århus, marts 2006.

Til Uddannelsesudvalget og Globaliseringsrådet.

Angående udspil til reform af læreruddannelsen

Som undervisere i læreruddannelsens pædagogiske fag ønsker vi hermed at deltage i debatten om ny læreruddannelseslov.

Vedrørende forslag om aldersspecialisering og færre liniefag i uddannelsen

Vi mener, det fortsat er en fælles, overordnet skoleopgave at udvikle elevernes forståelse for demokratiske rettigheder og pligter (jf. nederst s. 2). På den baggrund er vi stærkt imod idéen om aldersspecialisering af læreruddannelsen og bemærker, at opmærksomhed på folkeskolens demokratiske forpligtelse fortsat er markeret i det kommende folkeskoleforlig.

Specialiseringsforslaget i læreruddannelsen rummer efter vores opfattelse en indbygget risiko for, at denne fælles forståelse af den danske skoles overordnede samfundsopgave mindskes.

En faglig og fagdidaktisk fordybelse i liniefag udviklet i samspil med pædagogiske fag – særligt Almen Didaktik - finder vi derimod som en stor styrke i en kommende læreruddannelsesreform. Den bedst muligt kvalificerede lærer med gedigen faglig og pædagogisk indsigt, stort overblik og engagement i sit fag og elevernes læring må være den bedste lærer en elev kan møde; uagtet man er blandt de yngste eller de ældste elever på skolen.

At tale om specialisering i forbindelse med læreruddannelse, må referere til det, en lærer er specialist i - adskilt fra andre professioner - at undervise. At kvalificere sig til at undervise handler om at forberede sig på professionen gennem:

- viden om undervisning og opdragelse, herunder klasserumsforskning
- viden om det sagsforhold, man specifikt skal undervise i (skolefagene)
- at gøre begyndende erfaringer med at håndtere praksis
- om i samspil med andre at drøfte undervisningens indbyggede dilemmaer med henblik på ansvarlige og velbegrundede handlinger.

Reduktionen af antallet af liniefag åbner mulighed for både en faglig og pædagogisk fordybelse samt et reelt samarbejde også med praktikken, hvorfor vi ser forslaget som et værdifuldt politisk initiativ.

Vedrørende de pædagogiske fag og samarbejdet mellem liniefag, pædagogiske fag og praktik

Vi finder det rigtigt tænkt, at en læreruddannelsesreform stiller krav til at udvikle samarbejdet mellem liniefag, pædagogiske fag og faget praktik.

Samtidig må vi påpege, at dette samarbejde kun lader sig realisere med den ønskede effekt såfremt timetallet til de pædagogiske fag øges.

At faget, Skolen i Samfundet (SIS) skulle forsvinde som selvstændigt fag begriber vi ikke. Idéen stammer fra en anbefaling i EVA's evalueringsrapport om læreruddannelsen, men uden begrundelse

Foreningen
Læreruddannelsens Pædagogiske Fag

eller forudgående dokumentation, og vi gør opmærksom på censorformandskabets vurdering af faget som værende et meget positivt element i læreruddannelsen - ikke mindst for uddannelsens aftagere.

SIS har som specifikt fokus at anskue lærerens og skolens virksomhed i lyset af de samfundsmæssige betingelser og den samfundsmæssige betydning denne virksomhed har. Fastholdes forslaget om en omlægning af SIS bør indholdet og perspektiverne knyttes til det pædagogiske fagområde; hvis timetal da må øges i relativt omfang.

Vi deler opfattelsen af, at det specialpædagogiske område i læreruddannelsen bør udvides, men finder det ulogisk at styrke feltet ved at lade det indgå i et reduceret pædagogisk fagområde. At oprette specialpædagogik som liniefag vil være en styrke for specialundervisningen, men vi er enige i, at specialpædagogisk indsigt - i en tid, hvor vi diskuterer rummelighed og opgør med den negative sociale arv - er en nødvendighed for enhver lærer, hvorfor der ligeledes bør afsættes tidsmæssige ressourcer til området i de obligatoriske fag.

Vi mener desuden, at de pædagogiske fag har en hel central position i ønsket om

- at styrke evalueringskulturen i folkeskolen
- at vurdere undervisningsmetoder
- at udvikle evnen til klasserumsledelse

- hvorfor det samlet set virker besynderligt at reducere de pædagogiske fags årsværk frem for at udvide.

Idéen om at placere dele af faget Almen Didaktik i liniefagene fremstår problematisk. Almen didaktik fokuserer på sammenhængstænkning med henblik på begrundet planlægning, gennemførelse og evaluering af undervisning og forslaget om, at liniefagslærerne delvist skal overtage denne undervisning kan kun realiseres tilfredsstillende, hvis der afsættes ressourcer til kompetenceudvikling af liniefagslærerne, eller med mindre det er tanken at inddrage lærerne fra de pædagogiske fag, som allerede har kompetencen, men aktuelt begrænsede ressourcer til at udvide samarbejdet.

Vedrørende enhedsskoletraditionen i Danmark

Afslutningsvist vil vi gerne gøre opmærksom på, at den igangværende debat om læreruddannelse bærer præg af en misvisende opfattelse af lærerens opgave i en såkaldt enhedsskole. Det politiske ønske om aldersspecialisering i læreruddannelsen er tænkt som et opgør med enhedslæreren i betydningen: at den enkelte lærer skal kunne undervise i alle fag på alle klassetrin. *Dette har aldrig været en intensjon i den danske folkeskole.*

Enhedsskoletanken handler om, at vi i Danmark har skabt en tradition for ikke at sortere børnene på grundskoleniveau, men gennem klassekonstruktionen har bidraget til at udvikle elevernes forståelse og ansvar for fællesskabet og for den enkeltes forudsætninger og frihed. Denne overordnede demokratiske skoleopgave har enhver folkeskolelærer haft som særlig forpligtigelse uanset fag og klassetrin. Alene i forhold til denne fælles opgave og det faktum, at læreren *i sit liniefag* har haft mulighed for at følge eleverne gennem hele grundskoleforløbet, kan man anvende betegnelsen: enhedslæreren.

Venlig hilsen

Benedikte Vilslev Petersen - på vegne af foreningen: *Læreruddannelsens Pædagogiske Fag.*